

Anonymizované znění

Překlad

C-200/21 - 1

Věc C-200/21

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

31. března 2021

Předkládající soud:

Tribunalul București (Rumunsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

25. února 2021

Odvolatelé:

TU

SU

Odpůrkyně:

BRD Groupe Sociétés Générale SA

Next Capital Solutions Limited

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

[omissis] Tribunalul București (odvolací soud v Bukurešti), šestý senát [omissis]

[omissis] rozhodnutí ze dne 25. února 2021

Odvolatelé: TU a SU [omissis]

Odpůrkyně: NEXT CAPITAL SOLUTIONS LIMITED, zastoupená SC EOS KSI ROMANIA SRL se sídlem v Bukurešti [omissis], a BRD GROUPE SOCIETE GENERALE S.A. se sídlem v Bukurešti [omissis])

Ve věci zahájené žalobci TU a SU proti žalovaným Next Capital Solutions Limited, zastoupené SC EOS KSI România SRL, a BRD Groupe Sociétés Générale S.A., týkající se námítky proti výkonu rozhodnutí, po odvolání žalobců proti občanskoprávnímu rozsudku [omissis] ze dne 3. července 2020, který vydal Judecătoria Sectorului 1 (obvodní soud 1), Tribunalul București (odvolací soud v Bukurešti), jakožto odvolací soud, vydal na veřejném jednání konaném dne 25. února 2021 následující

ROZSUDEK

Soudnímu dvoru Evropské unie se předkládá následující předběžná otázka:

- Brání směrnice 93/13 takovému pravidlu vnitrostátního práva, jako je pravidlo vyplývající z článku 712 a násl. kapitoly VI občanského soudního řádu, které stanoví lhůtu 15 dnů, ve které může dlužník v rámci námítek proti nucenému výkonu rozhodnutí uplatnit zneužívající povahu smluvního ujednání exekučního titulu, jestliže žaloba znějící na zjištění existence zneužívajících ujednání obsažených v exekučním titulu nepodléhá žádné lhůtě a v rámci této žaloby je dlužníkovi umožněno požádat o odklad nuceného výkonu titulu v souladu s čl. 638 odst. 2 občanského soudního řádu?

Odůvodnění:

I. Skutkový stav:

- 1 Společnost BRD Groupe Sociétés Générale S.A. jako věřitel a TU jako dlužník uzavřeli dne 18. října 2007 smlouvu o úvěru [omissis]. V červnu 2009 uzavřela žalovaná BRD S.A. smlouvu o postoupení pohledávky, kterou převedla svou pohledávku, vyplývající ze smlouvy uzavřené se žalobcem, na IFN Next Capital Finance S.A.; následně v srpnu 2009 převedla společnost IFN Next Capital Finance S.A. pohledávku na odpůrkyni Next Capital Solutions Limited.
- 2 Za účelem výkonu exekučního titulu představovaného smlouvou o úvěru [omissis] se odpůrkyně Next Capital Solutions Limited prostřednictvím správce aktiv S.C. EOS K.S.I. România S.R.L. dne 23. února 2015 obrátila na Biroul executorului judecătoresc (úřad soudního vykonavatele) [omissis], který zahájil nucený výkon rozhodnutí [omissis], v souladu s protokolem ze dne 23. února 2015.
- 3 Dne 24. února 2015 vydal soudní vykonavatel platební rozkaz s příslušným zástavním právem, kterým dlužníkovi uložil, aby do jednoho dne po přijetí nebo uložení tohoto rozkazu v jeho bydlišti splnil exekuční titul představovaný smlouvou o úvěru [omissis] uzavřenou s BRD, a to ve smyslu zaplacení následujících částek věřiteli-postupníkovi: 39 176, 36 rumunských lei (RON) z titulu zbývajících dluhu a 5 357, 08 RON z titulu nákladů nuceného výkonu. Téhož dne soudní vykonavatel rovněž nařídil obstavení finančních aktiv, v rumunských lei a v cizí měně, současných i budoucích, které dlužník TU měl na

účtech otevřených u různých bankovních institucí, přičemž o tom současně informoval dlužníka.

- 4 Exekuční akty (protokol o zahájení řízení nuceného výkonu ze dne 24. února 2015, platební rozkaz ze dne 24. února 2015, protokol o určení výše exekučních nákladů, protokol o zahájení nuceného výkonu rozhodnutí, exekuční titul, oznámení o obstavení ze dne 24. února 2015 a rozhodnutí o obstavení) byly osobě podávající námitky zaslány dne 2. března 2015.
- 5 Následně soudní vykonavatel přistoupil k obstavení u třetích osob v podílu rovnajícím se 1/3 čistého měsíčního příjmu dlužníka, který poddlužník Total Perst 2000 S.R.L. dlužil dlužníkovi, a to aktem obstavení u třetí osoby ze dne 6. března 2015, přičemž současně vydal příslušné oznámení, které bylo sděleno dlužníkovi v místě jeho bydliště prostřednictvím uložení v poštovní schránce dne 13. března 2015.
- 6 Dne 17. března 2015 osoba podávající námitky zaevidovala u soudního vykonavatele žádost, kterou prohlásila, že má v úmyslu napadnout zbývajícím dluh vypočítaný společností EOS K.S.I. România, a dne 5. srpna 2015 jako dlužník podléhající nucenému výkonu [omissis] osoba podávající námitky požádala o schválení platebního závazku na období 6 měsíců v měsíční částce rovnající se 500 RON počínaje měsícem září.
- 7 Dne 6. prosince 2018 vydal soudní vykonavatel platební rozkaz se souvisejícím zástavním právem, kterým dlužníkovi nařídil, aby ve lhůtě 15 dnů od jeho přijetí nebo od uložení tohoto rozkazu v místě jeho bydliště vyhověl exekučnímu titulu zaplacením těchto částek věřiteli: 40 849,67 RON z titulu zbývajícím dluhu, pohledávka tvořící úroky až do úplného splacení ze strany dlužníka, a 5 437,08 RON z titulu nákladů nuceného výkonu, pod sankcí nuceného výkonu rozhodnutí ve vztahu k podílu na nemovitosti, která se nachází v Bukurešti, ve vlastnictví dlužníka [omissis]).
- 8 Dlužník podal námitku proti nucenému výkonu, přičemž namítl promlčení práva na nucený výkon rozhodnutí, zapsanou do rejstříku u Judecătoria Sectorului 1 (obvodní soud 1) [omissis], o které bylo rozhodnuto občanskoprávním rozsudkem č. 2090/2019, který se stal pravomocným v důsledku zamítnutí odvolání. V této věci bylo s konečnou platností stanoveno, že dotčená námitka (ve které bylo uplatněno promlčení práva na nucený výkon rozhodnutí) byla opožděná.
- 9 Dne 17. února 2020 podal dlužník námitku proti nucenému výkonu, která byla zapsána do rejstříku u Judecătoria Sectorului 1 (obvodní soud 1) [omissis], přičemž se domáhal toho, aby soud svým rozsudkem prohlásil za zneužívající ujednání týkající se výběru poplatku za založení spisu, ujednání týkající se výběru měsíčního poplatku za správu pohledávky, zrušil exekuční akty řízení o nuceném výkonu [omissis], který byl zapsán do rejstříku [úřadu soudního vykonavatele], a to v návaznosti na zjištění zneužívající povahy napadených ujednání. V

odůvodnění návrhu dlužník tvrdí, že částky neoprávněně zabavené na základě těchto ujednání musí být vráceny.

II. Návrhová žádání a argumenty účastníků řízení

- 10 Odpůrkyně Next Capital Solutions LTD a BRD Groupe Sociétés Generale S.A. vznesly námitku opožděnosti námitky proti nucenému výkonu, přičemž tvrdí, že lhůta, ve které lze napadnout nucený výkon rozhodnutí, začala ve světle ustanovení čl. 715 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu běžet již 2. března 2015, kdy první exekuční akty byly sděleny osobě podávající námitky. Osoba podávající námitku se navíc dozvěděla o nuceném výkonu rozhodnutí již v den první srážky v souladu s potvrzením [omissis] ze dne 8. dubna 2015 a v souladu s žádostí a platebním závazkem ze dne 5. srpna 2015 - datum, od kterého bylo možné ve lhůtě vznést důvody námitky uvedené v návrhu na zahájení řízení. V důsledku toho, s ohledem na datum, kdy byly sděleny první exekuční akty (2. března 2015), a tím spíše na první srážku (8. dubna 2015), a datum, kdy byla podána námitka proti nucenému výkonu (28. prosince 2018), více než 3 roky po seznámení se s ním, bylo požadováno zamítnutí námitky proti nucenému výkonu, neboť byla podána opožděně.
- 11 Osoby podávající námitky tvrdily, že tato námitka byla podána v souladu s usnesením [Soudního dvora Evropské unie] z listopadu 2019 ve věci C-75/19.

III. Průběh řízení:

- 12 Soud prvního stupně vyhověl námitce opožděnosti a zamítl námitku proti nucenému výkonu jako opožděnou na základě čl. 71[5] odst. 1 bodu 3 občanského soudního řádu, s ohledem na usnesení Soudního dvora z listopadu 2019, přičemž stanovil, že toto usnesení vyžaduje uznání možnosti spotřebitele dovolávat se zneužívající povahy smluvních ujednání, nikoli však možnosti formulovat takovou žalobu prostředek *sine die*. V této souvislosti bylo uvedeno následující:

„Soudní dvůr v této věci neprohlásil nic nového, jelikož bylo jednomyslně uznáno, že se spotřebitel může v jakémkoli řízení kdykoli dovolávat zneužívající povahy ujednání.

Dále se v této věci [Soudní dvůr] omezil na prohlášení, že spotřebitel neztrácí právo dovolávat se zneužívající povahy ujednání v řízení o námitce proti nucenému výkonu, a to navzdory skutečnosti, že od přijetí zákona č. 310/2018, kterým se mění občanský soudní řád, má alternativní prostředek, tedy žalobu podle obecného práva, což v žádném případě nebylo ve vnitrostátním právu zpochybněno.

Celá argumentace [Soudního dvora], ze které vycházel předmětný rozsudek, považovala za relevantní potřebu dovolávat se v průběhu nuceného výkonu, ve formě námitky proti nucenému výkonu, zneužívající povahy ujednání, ale nikoli využití námitky pro nucenému výkonu jako nástroje, který umožňuje kdykoli se bránit nucenému výkonu rozhodnutí.“

- 13 Tribunalul București (odvolací soud v Bukurešti) musí rozhodnout o odvolání podaném odvolateli proti rozsudku vydanému v řízení v prvním stupni, jehož cílem je zamítnutí námítky opožděnosti a vyhovění žalobě.

IV. Právní základ

Právní základy unijního práva:

- 14 Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. 1993, L 95, s. 29 [omissis]; dále jen „směrnice 93/13/EHS“)

Vnitrostátní právo:

- 15 Zákon č. 193 ze dne 6. listopadu 2000 o zneužívajících ujednáních ve smlouvách uzavřených prodávajícím nebo poskytovatelem se spotřebitelem (Monitorul Oficial al României, část I, č. 560, ze dne 10. listopadu 2000), naposledy změněný v roce 2014 (dále jen „zákon č. 193/2000“), který v článcích 1 a 6 zakazuje prodávajícím nebo poskytovatelům stanovit ve smlouvách uzavřených se spotřebitelem zneužívající ujednání a dále stanoví, že tato ujednání nevytváří ve vztahu ke spotřebiteli účinky. Článek 14 tohoto zákona stanoví, že spotřebitelé poškození smlouvami uzavřenými v rozporu s ustanoveními tohoto zákona mají právo obrátit se na soud v souladu s ustanoveními občanského zákoníku a občanského soudního řádu.
- 16 Zákon č. 134 ze dne 1. července 2010 o občanském soudním řádu (Monitorul Oficial al României, část I, č. 247/2015; dále jen „občanský soudní řád“), který v čl. 712 odst. 1 přiznává zúčastněným osobám nebo subjektům poškozeným nuceným výkonem rozhodnutí právo podat námítky proti samotnému nucenému výkonu rozhodnutí, proti opatřením vydaným soudním vykonavatelem a proti jakémukoli exekučnímu aktu. Odstavec 2 tohoto článku stanoví možnost podat námítky také v případě, že je třeba objasnit význam, rozsah nebo provedení exekučního titulu.
- 17 Článek 713 občanského soudního řádu týkající se podmínek přípustnosti námitek proti nucenému výkonu v odstavci 2 stanoví, že pokud je nucený výkon rozhodnutí prováděn na základě jiného exekučního titulu, než je rozsudek, může se dlužník v rámci námitek proti nucenému výkonu dovolávat také skutkových nebo právních důvodů týkajících se podstaty práva, které je základem exekučního titulu, pouze pokud zákon nestanoví ve vztahu k tomuto exekučnímu titulu konkrétní procesní prostředek na jeho zrušení. Podle odstavce 3 tohoto článku nemůže stejný účastník řízení podat novou námítku z důvodů, které existovaly ke dni první námítky.
- 18 Článek 715 tohoto zákoníku týkající se lhůt v odstavci 1 stanoví, že námítky týkající se nuceného výkonu lze podat do 15 dnů ode dne, kdy se osoba podávající námítky dozvěděla o exekučním aktu, který napadá, a pro dlužníka, který napadá samotný nucený výkon, se lhůta počítá počínaje dnem, kdy obdržel titul s

doložkou vykonatelnosti nebo platební rozkaz, anebo ode dne, kdy se dozvěděl o prvním exekučním aktu. Odstavec 3 stanoví, že zpochybnění týkající se vyjasnění významu, rozsahu nebo provedení exekučního titulu se může uskutečnit v jakémkoli okamžiku až do doby, kdy se promlčí právo na uplatnění nuceného výkonu rozhodnutí.

- 19 Článek 720 tohoto zákoníku týkající se účinků rozhodnutí na námitky v odstavci 1 stanoví, že v případě vyhovění námitkám proti nucenému výkonu soud, který zahájil řízení, s ohledem na jeho předmět případně opraví nebo zruší napadený exekuční akt, nařídí zrušení nebo zastavení samotného nuceného výkonu, zruší nebo vyloží exekuční titul.
- 20 Článek 638 odst. 2 stanoví, že o odklad vykonatelnosti exekučních titulů, včetně úvěrových smluv, lze požádat také v rámci žaloby znějící na jejich zrušení, a v tomto případě se uplatní stejná procesní pravidla použitelná na návrh na odklad nuceného výkonu podaný v rámci námitek proti nucenému výkonu, tedy ustanovení článku 719 tohoto zákoníku.

V. Předběžná otázka

Základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce:

- 21 Článek 267 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Odůvodnění předběžné otázky:

- 22 V projednávané věci vyvstává otázka, jak vykládat směrnici z hlediska nezbytnosti zaručit právo spotřebitele dovolávat se zneužívající povahy smluvních ujednání kdykoli v průběhu nuceného výkonu rozhodnutí prostřednictvím námitek proti výkonu rozhodnutí, i když může v tomto ohledu podat žalobu a domáhat se, v žalobě ve věci samé, odkladu nuceného výkonu rozhodnutí. Tato otázka vyvstává jednak z toho důvodu, že exekuční soud může rovněž rozhodovat o platnosti exekučních aktů stejným rozsudkem a je jediný, kdo může rozhodnout o účincích neplatnosti exekučního titulu na nucený výkon rozhodnutí. Dále Soudní dvůr usnesením ze dne 6. listopadu 2019, ve věci C-75/19, EU:C:2019:950, uvedl, že směrnice 93/13/EHS musí být vykládána v tom smyslu, že brání takovému pravidlu vnitrostátního práva, podle kterého došlo k prekluzi nároku spotřebitele, který uzavřel smlouvu o úvěru s úvěrovou institucí a proti němuž tento obchodník podal návrh na nucený výkon rozhodnutí, dovolávat se existence zneužívajících ujednání, aby se bránil uvedenému výkonu rozhodnutí, po uplynutí lhůty patnácti dnů od oznámení prvních aktů nuceného výkonu rozhodnutí, a to za situace, kdy však podání žaloby na určení existence zneužívajících ujednání nepodléhá žádné lhůtě a neumožňuje odklad nuceného výkonu až do vyřešení sporu. Vzhledem k tomu, že situace v projednávané věci je podobná situaci ve věci C-75/19, ale liší se v podstatných bodech analyzovaných Soudním dvorem, je třeba poskytnout výklad směrnice také pro případ, že žaloba umožňuje odklad nuceného výkonu rozhodnutí.

- 23 V případě kladné odpovědi přísluší vnitrostátnímu soudu, aby v mezích zásady zákonnosti hledal způsob výkladu vnitrostátních pravidel v oblasti nuceného výkonu rozhodnutí, který spotřebiteli umožní, v rámci vnitrostátního právního řádu, podat námitky proti nucenému výkonu na základě zneužívající povahy smluvních ujednání i po uplynutí patnáctidenní lhůty stanovené v článku 715 občanského soudního řádu.
- 24 Pokud vnitrostátní soud nenalezne takový způsob výkladu, je třeba odpovědět na otázku, zda, pokud Soudní dvůr konstatuje, že účinná ochrana práv vyplývajících ze směrnice (v projednávané věci směrnice 93/13) nemůže být zaručena vnitrostátním procesním právem, výklad podaný Soudním dvorem ohledně této směrnice vyžaduje, aby členský stát upustil od uplatnění pravidla procesního práva, jako je článek 715, které upravuje lhůtu pro podání námitek proti nucenému výkonu.

PRACOVNÍ DOKUMENT